

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na neverejnom zasadnutí konanom 30. apríla 2013 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného **A. A.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obžalovaného A. A. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 28. marca 2013 sp. zn. PK - 1 T 28/2012 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obžalovaného A. A. sa **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Uznesením zo dňa 28. marca 2013 sp. zn. PK – 1 T 28/2012 Špecializovaný trestný súd v Pezinku podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť obžalovaného A. A. zo dňa 18. marca 2013 o prepustenie z väzby na slobodu.

Podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. por. neprijal písomný sľub obžalovaného A. A. na nahradenie väzby.

Podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neprijal prevzatie záruky dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obžalovaným.

Podľa § 72 ods. 1 písm. b/, § 81 ods. 1 Tr. por. neprijal peňažnú záruku za obžalovaného A. A. ponúknutú matkou Ing. M. A. a otcom Ing. M. A..

Proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku podal na hlavnom pojednávaní dňa 28. marca 2013 obžalovaný A. A. sťažnosť, ktorú prostredníctvom svojho obhajcu podaním zo dňa 8. apríla 2013 doručeným súdu 9. apríla 2013 písomne odôvodnil. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol:

Podľa súdu doposiaľ vykonané dokazovanie žiadnym spôsobom nevyvracia ani neoslabuje podozrenie z trestnej činnosti u obžalovaného A. A.. Podozrenie má vyplývať najmä z výpovedí svedkov J. P., P. B. a R. G., z výpovedí poškodených F. B. a J. O. ohľadne fajčenia páchatel'ov na mieste činu, podozrenie ku stotožneniu osoby obžalovaného prezývkou nevyvrátili ani výpovede svedkov L. T. a R. Š. a obhajobu obžalovaného, že nechodieval do Senca do kasína nepotvrďuje výpoveď svedka Z..

K výpovediam svedkov obhajoba pripomenula, že svedok P. bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v konaní PK – 1 T 26/2011 uznaný vinným z viacerých trestných činov, ide o recidivistu, ktorého snahou bolo zmierniť svoj trest. Výpoveď svedka G. je v podstatných okolnostiach v rozpore s výpoveďou svedka P. na hlavnom pojednávaní. Títo svedkovia sa nevedia ustáliť ani na motíve trestného činu ani k údajnej činnosti obžalovaného A. A. pre zločineckú skupinu.

Tvrdenie súdu, že obhajobu obžalovaného v tom zmysle, že nechodieval do Senca do kasína, nepotvrďuje výpoveď svedka Z., je v rozpore s výpoveďou svedka Š. Z. na hlavnom pojednávaní dňa 28. januára 2013, ktorý uviedol, že A. A. pozná, avšak nevidel ho ani pri prvom ani pri druhom stretnutí v kasíne, kde mal byť plánovaný únos ani na stretnutí na G. pred samotným únosom.

Vo vzťahu ku konštatovaniu súdu, že je zrejmé, že počas výkonu väzby, pokiaľ má väzba plniť účel, sa obžalovaný nemôže dopustiť ďalšieho protiprávneho konania, ani nemôžu nastať skutočnosti, ktoré by zvyšovali obavu, že by obvinený po prepustení z väzby páchal trestnú činnosť, obhajoba konštatuje, že z konštantnej judikatúry Ústavného súdu ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že skutočnosti, ktoré boli v čase rozhodovania o vzatí do väzby postačujúce na vzatie do väzby, sa stávajú po dlhšej dobe nedostatočnými na jej ďalšie trvanie a bez pristúpenia ďalšej konkrétnej skutočnosti, ktorá by odôvodňovala obavu, že by obvinený mal aj po prepustení z väzby na slobodu páchať trestnú činnosť, by zakladala nezákonnosť jej ďalšieho trvania. V prípade obžalovaného k dôvodom väzby,

ktoré boli ustálené pri jeho vzatí do väzby dňa 29. februára 2012, resp. 8. marca 2012, nepristúpila žiadna skutočnosť, ktorá by odôvodňovala ďalšie trvanie väzby. Dôvody väzby musia byť vždy odôvodnené konkrétnymi a hodnovernými skutočnosťami a nestačia len stereotypné dôvody. Ústavný súd v nálezoch pripomína, že náležitá individualizácia odôvodnenia väzby nie je samoučelnou požiadavkou, lebo osoba nachádzajúca sa vo väzbe môže svoje právo žiadať o prepustenie z väzby a podávať opravné prostriedky proti rozhodnutiam o jej ponechaní vo väzbe efektívne využívať, len ak pozná skutkovú a na ňu nadväzujúcu právnu argumentáciu, na základe ktorej je individuálne držaná vo väzbe.

Vo vzťahu k ponúknutým zárukám na nahradenie väzby súd podľa obhajoby bez ďalšieho odôvodnenia skonštatoval, že v danom prípade nie je možné využiť takéto inštitúty a v danej veci neboli zistené výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by takýto postup súdu umožňovali.

Sťažovateľ má za to, že závery súdu sú nesprávne a napadnuté uznesenie je v tejto časti nepreskúmateľné. Väzobný dôvod v danom štádiu konania nie je daný.

Podľa § 176 ods. 2 Tr. por., v odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

V žiadosti o prepustenie z väzby uvádzal, že väzba by mala byť opatrením iba výnimočným a trvajúcim iba po nevyhnutnú dobu. Pokiaľ ide o skúmanie existencie dôvodov väzby po celú dobu jej trvania, je potrebné skúmať všetky okolnosti spôsobilé potvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu, odôvodneného so zreteľom na prezumpciu neviny, ako výnimky z pravidla rešpektovania osobnej slobody.

Sťažovateľ uviedol, že väzba je len zaisťovacím úkonom a nie represívnym, a ak je možné ju nahradiť iným spôsobom, za súčasného prijatia účinných obmedzení uložených obvinenému, v tomto prípade či už písomným sľubom, peňažnou zárukou alebo dohľadom podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., prípadne ich kombináciou, má za to, že takýto postup

by mal mať prednosť pred väzobným stíhaním aj s poukazom na čl. 17 ods. 1, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.

Sťažovateľ vyjadril názor, že v jeho prípade nie sú dané dôvody väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Preto žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a prepustil ho z väzby na slobodu, alternatívne, aby prijal jeho písomný sľub, ponúknutú peňažnú záruku jeho rodičov alebo prijal dohľad probačného a mediačného úradníka ako náhradu jeho väzby a prepustil ho z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúc o podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce jeho rozhodovaniu a zistil, že sťažnosť obžalovaného A. A. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo dňa 28. marca 2013 sp. zn. PK – 1 T 28/2012 nie je dôvodná.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že A. A. boli vznesené obvinenia pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ a § 141 písm. a/ Tr. zák., sčasti dokonaný, sčasti vo vzťahu k § 186 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák.

Pre uvedené trestné činy úrad špeciálnej prokuratúry podal na Špecializovaný trestný súd v Pezinku obžalobu na A. A. na skutkových základoch uvedených v písomnom vyhotovení obžaloby VII/2 Gv 34/12 z 27. augusta 2012.

Obžalovaný A. A. bol vzatý do väzby uznesením Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 29. februára 2012 sp. zn. Tp 12/2012 so začiatkom plynutia väzby od 27. februára 2012, z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Sťažnosť obvineného podaná proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. marca 2012 sp. zn. 5 Tost 7/2012.

Dňa 21. júna 2012 podal obvinený žiadosť o prepustenie z väzby, ktorú Špecializovaný trestný súd v Pezinku uznesením zo 4. júna 2012 sp. zn. Tp 12/2012 zamietol. Sťažnosť obvineného podaná proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. júla 2012 sp. zn. 1 Tost 25/2012.

Po podaní obžaloby Špecializovaný trestný súd v Pezinku uznesením zo dňa 10. septembra 2012 sp. zn. PK – 1 T 28/2012 ponechal obvineného vo väzbe a zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby. Sťažnosť obvineného podaná proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. septembra 2012 sp. zn. 6 Tost 33/2012.

Predmetom všetkých uvedených rozhodnutí o väzbe bolo okrem rozhodovania o žiadostiach obvineného A. A. o prepustenie z väzby aj rozhodovanie o žiadostiach obvineného o nahradenie väzby písomným sľubom, že povedie riadny život (§ 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), peňažnou zárukou (§ 81 ods. 1 Tr. por.) a dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným (§ 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Pred uvedenými rozhodnutiami o väzbe bol A. A. pred rozhodnutím o spojení vecí na spoločné konania dňa 8. marca 2012 vo väzbe (v súvislosti s jeho trestným stíhaním pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák.) od 25. marca 2011, do ktorej bol vzatý uznesením Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 28. marca 2011 sp. zn. 0Tp 65/2011, kde Krajský súd v Bratislave uznesením zo 6. mája 2011 sp. zn. 1 Tpo 34/2011 zamietol sťažnosť obvineného proti citovanému uzneseniu sudcu pre prípravné konanie súdu prvého stupňa, do 27. februára 2012, kedy bol prepustený z väzby na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 16. februára 2012 sp. zn. 0Tp 65/2011 a uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. februára 2012 sp. zn. 2 Tpo 21/2012.

Z procesného hľadiska je trestná vec obžalovaného A. A. v štádiu dokazovania na hlavných pojednávaniach, z ktorých ostatné bolo dňa 16. apríla 2013 odročené na deň 20. júna 2013.

Obžalovaný A. A. je vo väzbe (celkovo) od 25. marca 2011, teda ku dňu rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky viac ako dvadsaťpäť mesiacov, takže k tomuto dňu nebola prekročená väzba stanovená ustanovením § 76 ods. 6 písm. c/ Tr. por. (maximálne) štyridsaťosem mesiacov, keďže je obžalovaný trestne stíhaný (aj) pre obzvlášť závažný zločin.

Predchádzajúce citované žiadosti obvineného A. A. o prepustenie z väzby, alternatívne o prepustenie z väzby jej nahradením prijatím písomného sľubu, že povedie riadny život, peňažnej záruky, alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným, o ktorých bolo rozhodnuté už uvedenými uzneseniami Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 29. februára 2012 sp. zn. Tp 12/2012, zo 4. júna 2012 sp. zn. Tp 12/2012, z 10. septembra 2012 sp. zn. PK – 1 T 28/2012 a na ne nadväzujúce uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. marca 2012 sp. zn. 5 Tost 7/2012, zo 4. júla 2012 sp. zn. 1 Tost 25/2012 a z 27. septembra 2012 sp. zn. 6 Tost 33/2012, majú so žiadosťou obžalovaného zo dňa 22. marca 2013, o ktorej rozhodol Špecializovaný trestný súd v Pezinku uznesením dňa 28. marca 2013 sp. zn. PK – 1 T 28/2012, spoločného menovateľa, ktorým je podľa sťažovateľa nedôvodnosť jeho väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (tzv. preventívna väzba), vyargumentovaná vždy rovnakými dôvodmi, citovanými i v sťažnosti proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 28. marca 2013 sp. zn. PK – 1 T 28/2012 (viď predchádzajúci text tohto uznesenia), a neakceptovaním nahradenia väzby sľubom, dohľadom alebo peňažnou zárukou zo strany súdu prvého stupňa.

V uvedenej súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na dôvody podrobne citované v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. marca 2012 sp. zn. 5 Tost 7/2012, zo 4. júla 2012 sp. zn. 1 Tost 25/2012 a z 27. septembra 2012 sp. zn. 6 Tost 33/2012, pre ktoré boli sťažnosti obvineného proti uzneseniam súdu prvého stupňa zamietnuté. Bolo v nich poukázané na naplnenie formálnych i materiálnych dôvodov väzby, t.j. existenciu dôvodného podozrenia, že obvinený A. A. spáchal trestné činy, pre ktoré mu boli vznesené obvinenia a podaná obžaloba, je daný niektorý z dôvodov väzby – v konkrétnom prípade dôvod preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a postup pri trestnom stíhaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením tak z hľadiska vykonania úkonov prípravného konania, ako aj z pohľadu promptného a bezprietahového rozhodovania súdov oboch stupňov o žiadostiach obvineného o jeho prepustenie z väzby.

V žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby i v sťažnosti proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku je akcentovaná nepreukaznosť skutkov vykonanými dôkazmi, čo má oslabovať až minimalizovať dôvodnosť podanej obžaloby a následnosť (prípadného) rozhodnutia o vine, čo má mať svoj odraz v nedôvodnosti ďalšieho trvania väzby obžalovaného. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podotýka, že škála preukaznosti skutkov dôkazmi od podozrenia zo spáchania trestných činov po vznesení obvinení v počiatočných fázach trestného stíhania – pri vzatí obvineného do väzby, sa musí zvýrazňovať aktuálne vykonaným dokazovaním až po hranicu istoty bez rozumných pochybností v konečnom štádiu rozhodovania o vine či nevine na hlavnom pojednávaní, prípadne v odvolacom konaní. V súčasnosti je trestná vec obžalovaného v relatívne pokročilom štádiu vykonávaného dokazovania na hlavných pojednávaniach a tomu má zodpovedať primeraný stupeň dôkaznej preukaznosti pretrvávajúcej dôvodnosti trestného stíhania obžalovaného, bez zatiaľ konečného rozhodnutia o jeho vine či nevine.

Rozhodovanie o väzbe nie je rozhodovanie o vine či nevine. Musí mať však svoj podklad v tomto štádiu konania v primeranosti udržania obžaloby vykonaným dokazovaním. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na konštatácie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v jeho uznesení z 28. marca 2013, že doposiaľ vykonané dokazovanie žiadnym spôsobom nevyvracia ani neoslabuje podozrenie z trestnej činnosti u obžalovaného A. A., čo dokladá konkretizovaním nositeľov dôkazov z vykonaného dokazovania na hlavných pojednávaniach, kde sa neoslabujú dôkazy z prípravného konania, na ktorých bola postavená obžaloba, pravda už v štádiu kontradiktórne vedeného dokazovania pred súdom. V tejto súvislosti sťažnostný súd k namietanému hodnoteniu dôkazov sťažovateľom podotýka, že je vecou ďalšieho dokazovania a vyhodnotenia dôkazov v jednotlivostiach i súvislostiach, čo bude viesť v konečnom dôsledku k rozhodnutiu súdu prvého stupňa o vine či nevine obžalovaného, k čomu nemožno v súčasnom štádiu konania pri rozhodovaní o väzbe obžalovaného zaujímať stanovisko.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti vytýka prvostupňovému súdu nesplnenie náležitostí zákonného rozhodnutia v zmysle § 176 ods. 2 Tr. por. jeho citáciou, že v odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti. K tejto námietke

je treba podotknúť, že ustanovenie §-u 176 ods. 2 Tr. por. je koncipované na široké spektrum rôznych uznesení, kde hodnotenie vykonaných dôkazov a právne úvahy, na ktorých základe sú posudzované dokázané skutočnosti, je typické pre „rozhodnutia vo veci samej“ (napr. uznesenie o zastavení trestného stíhania, schválení zmieru a zastavení trestného stíhania), nie však pre rozhodovanie o väzbe, pretože to neprichádza podľa povahy veci (rozhodovanie o väzbe) do úvahy. Preto aj v tejto časti považuje sťažnostný súd rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecné a primerane odôvodnené.

K permanentnému tvrdeniu obhajoby v žiadostiach o prepustenie A. A. z väzby i v sťažnostiach proti uzneseniam Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, že k dôvodom väzby obžalovaného nepristúpila žiadna ďalšia skutočnosť, ktorá by odôvodňovala ďalšie trvanie väzby, z čoho obhajoba vyvodzuje dôsledky zániku trvania väzby, Najvyšší súd Slovenskej republiky podotýka, že odpovede na to dali už predchádzajúce citované rozhodnutia súdov oboch stupňov. Obžalovaný je trestne stíhaný pre obzvlášť závažné zločiny vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. (skutok v roku 2008), nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. (skutok od presne nezistenej doby do 26. marca 2011) a zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (skutok od roku 2006). Osoba obžalovaného, charakter trestných činov, ich rozsah a doba, po ktorú ich mal páchať, potvrdzujú pretrvávajúce obavy, že by obžalovaný na slobode pokračoval v páchaní závažných trestných činov, čo odôvodňuje opodstatnenosť pretrvávajúceho preventívneho väzby obžalovaného.

Obžalovaný v sťažnosti argumentuje, že v jeho prípade nie sú dané dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., čo odôvodňuje jeho prepustenie z väzby, alternatívne žiadal nahradiť väzbu písomným sľubom, ponúknutou peňažnou zárukou alebo prijatím dohľadu probačného a mediačného úradníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberajúc sa možnosťou nahradenia väzby obžalovaného A. A. sľubom, dohľadom alebo peňažnou zárukou, dospel k záveru, že v konkrétnom prípade na to nie sú splnené zákonné podmienky. Tieto prostriedky nahrádzajúce väzbu sú len možnosťami, nie oprávnením osoby, ktorá je pozbavená osobnej slobody. Sú viazané na výnimočnosť takého postupu z hľadiska osoby obvineného, povahy

prejednávaneho prípadu (sľub a dohľad) a pri obzvlášť závažnom zločine len existenciou výnimočných okolností prípadu (peňažná záruka). Základným hľadiskom je vyváženosť alebo nevyváženosť týchto opatrení vo vzťahu k dôvodnej obave, v konkrétnom prípade, možnosti pokračovania v páchaní závažných trestných činov obžalovaným.

V súlade s rozhodnutím súdu prvého stupňa aj Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že vzhľadom na osobu obžalovaného, charakter, závažnosť a rozsah trestných činov, ktorých sa mal obžalovaný dopustiť, dobu, po ktorú mali byť páchané, sú tieto náhrady väzby neadekvátne a neproporcionálne vo vzťahu k uvedeným skutočnostiam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené nezistil dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa a preto sťažnosť obžalovaného A. A. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 30. apríla 2013

**JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu**

Vypracoval: JUDr. René Štepánik

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová